

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

V' Srečo 13. d.

Roshnizvęta
1797.

Nro. 47.

Lublana 13. Roshnizvęta.

Perjatli od musike so na osmi dan tiga meřza ;
to je zhetertek v' reduti musiko narejali ; ge-
neral Haddik inu Lindenau, inu veliko offizir-
jov se je sraven snajdelo.

Novize is Benędek pishejo : prebražhanje
v' oblazhenji je v' Parisi she bol ne stanovitno,
kakor nekidan. Ene dni lesem nosio shene flam-
nate klobuke, flamnate povęse, flamnate vęter-
nize ; skorej bodo nosile flamnate krila Dobro
je vender, de tę lępe perjatelze niso flamnate.

Po-

Posledne pisma iz Londona pravijo, da angleški dvor sheli mir narediti, ker nemore sam treh oblastem superstiti, inu kupzha negre naprej, temuzh blago saltaja, da se zeli hribi po magasinih delajo.

Basha v' Rumelii ima 30. tavshent soldatov na nogah, stoji noter do Adrianopola ne delezh od Constantinopla, se pusti imenuvat Zsar Osman IV.; zhe ne bode jenal Turshkimu Zsaru shugat, ga bodo mogli Turki s' hudo perjeti.

Divisionski general Dallemagne je v' Bologni 23. majnika osnanil, da bodo imeli republiko, al da nej se spomnio, da frajost ni samapashnost.

General Bonaparte je hvalil zesarke deshele da so frzhne, da so ljudje pod Zesarjam frzhni, veseli, bogati; inu da je v' estrajhi dobro prebivat.

27. majnika je general Bernadotte v' mestu Videm vse snamina beneshke gosposke poderl, inu je povele nasaj vsel, da zerkve imajo svojo frebernino njemu pernesti. Zesarski prihajajo v' Gorishko Knasio. Franzoski general Gueux je popustil Zelovez, inu so zesarski sa njim pershli. General Viktor stoji na beneshkim per mestih Osopo inu Gemona s' 7,000. moshmi, inu 800. koni. V' Gorizi je 2,400. zesarskih, inu sadni dan majnika so imeli pridti 14,000. zesarskih. Skus Zelovez jih grede 30,000. od katerih se govori,
da

de do 30 vii kmal vlaki od ivoje itrane v' Benesko Forlanio mahnili.

Franzosi inu Hollendarji se perpravljajo, de bi se s' mozhjo v' England prepelali, inu s' vojsko noter stopili; med tem pak vender Engendarji skorej vse brodove v' Shpanii, Hollandi, inu na franzoskim saperte dershe.

Zhes vse, kar mir inu vojsko po zeli Europi sadene, je she sdej veliko molzhanje inu tamá. Ogri se sberajo, v' oroshji vurio; Zesar pusti velike armade pruti Lashkim jiti; vsaki bi rad vedel, kaj bo is tiga maha moke.

Kupzhia od Tersta zhes Lublano, inu po zesarfkeh deshelah se je obilno sazheła, inu vse je oshivelo, kar smo se franzoso v' snebili. —

26. dan velikiga Travná so perfhli trie eskadroni Erdödovih husarjov dva batalliona Stuard, inu en batallion Jordis v' Terst; neisrezhe no je bilo vesele v' Tersti, kader je spet poprejfhna versta inu red se povernil. —

Dunej 3. Roshnizveta.

Vikfhi vajvodine Zesarjove sestere so shle zhes poletje na grad Schönbrun prebivat.

V' Zhetertek 1. dan Roshnizveta je vajvodina Clementina is Duneja v' Neapel odshla.

Ma-

Admiral Masseredo ozhe imeti 80. aubiz, to je shtukov sa drobish strēlat, de se bode engendarjam na morji branil, kateri s' Karronadami strafhno strēlajo, kar se nemorejo shpanzi navūzhiti. Deslih je vihar na morji, vender engendarji brod Cadix sapert dershē.

Nash dvor fkerbi, kako bi se denarji spēt perdobili, inu kako bi se deshelno gospodarstvo popravilo. Mislio Kralēvi grad Prado tri mile svunej Madrita prodati; tudi se govori od vezh drugiga popravlanja, slasti, de bode inquisition zhes krivoverze gori vsignen.

Skerb je velika, kaj bo sa nashe selis̄ha v poldnevni Ameriki. Pred vojsko s' englandam je bilo tam od puntov flis̄hat, sdej se pak she bol od takeh rezhi govori; bi bilo trēba soldate kje-kej poslat, al jih permankuje, kar so nam engendarji uni dan na morji eno sa uho dali.

Lashke deshele.

Po malim je Sardinski Kral 10,000. svojih sholnerjov inu dosti strēlne perprave ob vodi Tefsino nastavil. Dalej misli nēkej regimentov v mēsti Navarra inu med Romentino inu Recate postavit. Vezh novih regimentov, inu dobrovolnih trum se nabēra. Kam ta pes nogo molī, she nevēmo. Tefsino je ena tekozha voda, katera tezhe ob meji med Sardinskiga Krala deshelo, inu med majleudarfskim.

Is Benėdek piſhejo 20. dan poprejſhniga, de zhakajo na perhod generala Bonaparte. Med tem je vse tiho, inu per pokoji; oblaſt glėda vse v' verſto djati, inu ſe luďtvu ſkus perjaſne dęla perkupit. Tih 60. ſvetvalzov ſo ſe rasdelili v' deſet opravil; per vſakimu jih je nekej poſtavljenih. Eni ſkerbe ſa gmej mir, drugi ſa ſhovnerſhino, tretji ſa deſhelno goſpodarſtvo inu denarje dęlanje, zheterti ſa kupzhio inu vmetnoſti, peti ſa shivesh inu zęno, ſheſti ſa sdravje, ſedmi imajo v' rokah oroſhiſhe inu mornarſo, oſmi ſhole inu podvuzhenje, devęti ſo ſa poſębno meſtno goſpoſko; deſeti ſo ſa temzhaſno goſpofko zęle deſhele poſtavljeni.

General Bonaparte je is Majlanda v' Benėdke eno ojſtro vkaso zhes franzoske komiſſarje poſlal, kateri ſo v' Benėdkah vezh rezhi od deſhelniga premoſhenja prozh vsęli, inu ſebi perlaſtili. — Ti komiſſarji ſo prave piavke; ven piſhejo, de morejo luďje dati veliko vezh kojn, vina, kruha, shita, kakor je treba, potlej pak pod roko na ſtran prodajajo, inu ſebi debele moſhne rede. Kader je en vojskni komiſſar deſet let per ti flushbi, ga ni treba nizeh v' rihto potęgnit, temuzh ſe ſna bres ſkerbi rezh, de je popolnoma sręl, ſa obeſit. — Savol takeh golſij je she general Bonaparte nekateriga od flushbe pogнал, med drugimi vęmo, de je tudi eden tiſtih komiſſarjev ſa golufa ſposnan inu od flushbe djan bil, kateri ſo tukej v' Lublani ſebi moſhno de elili.

Fran-

Franzofko.

Perpovdujejo, de je britanski dvor (England) na tih pet v' Paris pisal, de bi popotne pisma dali sa eniga poslanika, katerega britanski Kral v' Paris poslat sheli, de bode perfhal sa mir glihat. Britania, to je England more sdej na mir mislit, ker je svitli rimski Zesar od vojske jenal. Sami Britanzi niso v' stani franzosam sobe pokasat, inu je tudi sa naf bolshi, de nebedo prevezh deshel inu otokov v' obch Indiah pod se spravili, sizer britanzi postanejo samokupzi na morji, inu nam bodo s' kupam poskozihili, kakor bodo otli. Bolshi je, de bode vezh prodajalzo, de si bodo eden drugimu zeno doli pokladali.

England.

Narstarishi kraljva hzhi se je omoshila s' prinzam inu erbam v' Wirtembergi. Parlament je pervolil nji sa doto 80,000. sterlin liber, to je bliso 800,000. fl.

Is Irrlanda je zhedalej vezh flifhat, de se super britanski dvor vsigujejo. Irrland eno kraljestvo, katero pod Britanio flifhi; ker tam katolifhki nimajo enake pravize s' nekatolifhkimi, tak je ena vedna nepriasnost med njimi; katolifhki shele ravno tako dobre pravize imeti, kakor jeh imajo ti, kir so engendarfke vere inu zerkve.

Holland.

Nashe sbiralifhe je dolge svete derhalo, kako se bode savol vere inu boshje flushbe sanaprej

naprej v' naši republiki oberno. Vender enkrat je še skleneno 1) Věra je od ožhitne oblasti popolnoma ložena, inu nobena, vēra ne grede ožhitno oblast kej bol posebno am; nobeden nima savol svoje vēre nizh dobizhka nizh fhkode terpeti. 2) Vse vēre, boshje flushbe, inu navuki bodo pod enako brambo ožhitne oblasti stali. 3) Is deshelneh kafs ali denarjov se ne bode nizh nobene forte zerkvam, duhovnim, ali k' boshjim flushbam plazhuvalo. 4) Sa dobrovolne shtiftenge, inu perhodke nej taisti skerb imajo, kateri so tovariši ene vēre, kamerkol shtiftenga ali premoshenje slišhi; oblast deshelna se nozhe v' to nizh utikuvat.

De si lih je svitli Zesar mir naredil s' fran-
zosimi, vender kashe, de ga she s' englandam
nemislimo sturiti. Vñ hollendarfski soldatji še
nekej zhała na vojfko perpravleni stoje. Tudi je
50. ladij perpravlench, de bodo soldate zhes mor-
je v' England prestavile. Vojfskine barke v' Texel-
ni še zhakajo na povele, v' brodi Brest so fran-
zosi 22. verstneh bark nepravili; vse osnanuje,
de bodemo s' franzosimi vred zhes Britanio mah-
nili, inu nam vsete otoke, nos dobriga vpanja,
inu posestva v' Indii nasaj terjali. Naša dva o-
blastnika na suhim inu na morji general Daendels
inu admiral de Winter sta te dni na naglim v'
Paris fhla; kaj vela, de bodo tam kashe skuba-
li, katęro bodemo englendarjam pihat nesli.

Ven-

Zesar Pavl je na dan svojiga kronanja dari ven delil, kakor mehke hrusthke. Per shest sto dve inu sedemdeset pershon je dobilo darove, ordne, grafhine, povikshanje, inu druge dobrote. Le samih kmětov je 81,800. katere je tadan med gospodo isdaroval; eni so dobili po 6,000. kmětov, drugi po 3,000, po 1,500, po 800 inu po vezh, ali majn kmětov; ravno tako tudi v denarjih po vezh ali majn tavshent rubelnov.

Moskovitarška armada je spet vsa na demazho semlo nasaj pershla, katera je bila super Persio na vojski.

Lublana

V enomero grēdo soldatje shito, moka, oves, voli, inu vsake forte potrebe sa zesarškimi soldatimi v Lublano, inu sa njimi nadalej.

Popotni is Tersta perpovedujejo, de v beneshki Istri nemarajo sa beneshke gospode nizh, inu de je she en Proveditor ali oblastnik v Terst perbeshal, kateri si shivlenja ni bil med Istriani svesti.

Lublanske novize so pol leta doshivle, inu mislio she dalej svojo srezho skusit. Dosdej se muja komej plazha; vender bolsi je nekej, kakor nizh. Sahvalim sa pretezheno dobroto, inu prosim perjatle slovenskiga jesika, de nej pomagajo te novize perporozhnvati. Ker je v kratkim pol leta ven, nej gledajo vsi jemalzi sa drugiga pol leta spet naprej plazhat. Kateri jeh po poshti prejemejo, ti plazhajo na blishni zesarški poshti 3. fl. — drugi pak 1. fl. 30. kr. v moji hishi na Polanah Nro. 3. v Lublani.